

22650 - روش سجده تلاوت و وضو داشتن برای آن

سوال

آیا برای سجده تلاوت داشتن وضو شرط است؟ و آیا هنگام پایین رفتن برای این سجده باید الله اکبر بگوید، چه در نماز باشد و چه در خارج از نماز؟ در این سجده چه می گوید؟ و آیا دعایی که در این باره وارد شده صحیح است؟ و آیا برای این سجده در خارج از نماز شرط است که سلام بگویید؟

پاسخ مفصل

در صحیح ترین اقوال علماء، برای این سجده داشتن وضو شرط نیست و در صحیح ترین اقوال علماء هنگام برخاستن از این وضو سلام و تکبیر گفته نمی شود.

اما هنگام رفتن به این سجده تکبیر مشروع است، زیرا این در حدیث ابن عمر - رضی الله عنه - ثابت شده و این حدیث دال بر آن است.

اما اگر سجده تلاوت در نماز باشد هنگام رفتن به این سجده و برخاستن از آن، تکبیر واجب است. و از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - به صحت رسیده که فرمودند: «چنان نماز بگذارید که می بینید من نماز می گزارم» به روایت بخاری در صحیح (۵۹۵). در سجده تلاوت همان اذکار و دعاهایی مشروع است که در سجده نماز، به دلیل عموم احادیث. از جمله این دعاها: **«سَجِدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»** (چهره ام سجده برد برای آنکه او را آفرید و صورتگری کرد و برایش شنوایی و بینایی قرار داد، با نیرو و قدرت او، خجسته است الله بهترین آفریدگاران). این را مسلم در صحیحش (۱۲۹۰) از علی - رضی الله عنه - روایت کرده که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - این دعا را در سجده نمازش می گفت.

قبلا بیان کردیم که در سجده تلاوت همان اذکار و دعاهایی مشروع است که در سجده نماز مشروع است و از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت شده که در سجده تلاوت فرمودند: **«اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ دُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ»** (یا الله آن را نزد خودت برایم به عنوان پاداشی بنویس و با آن یک گناه از من بزدای و آن را نزد خودت برایم اندوخته بگردان و آن را از من بپذیر چنانکه از بنده ات داوود علیه السلام پذیرفتی) به روایت ترمذی (۵۲۸).

حد واجب در این سجده گفتن **«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى»** است، همانطور که در سجده نماز واجب است، و هر ذکر و دعایی که افزون بر آن باشد مستحب است.

سجده تلاوت در داخل و خارج از نماز مستحب است و واجب نیست زیرا آنچه از پیامبر. صلی الله علیه وسلم. در حدیث زید بن ثابت آمده دال بر آن است و همینطور از عمر. رضی الله عنه. چنین چیزی ثابت است، و الله ولی التوفیق.